

141. Van Dale, de letter V (4)

1. De verhouding tussen Staat en burgers is anders dan die tussen Kerk en Staat. De vérités de Monsieur de la Palisse zijn waarheden als koeien. Een verkeersbrigadier is een klaar-over.
2. Verjus is sap van onrijpe druiven. Zowel de Miss Hollandverkiezing 2009 als de Miss Europa 2009-verkiezing beloven heel spannend te worden. Als dat maar geen onverwachte verkiezingsstresssymptomen geeft! Je hebt tekstverklaarders en Bijbelverklaarders (exegeten). De Schrift kun je ook verklaren. Onomatopoeën zijn klanknabootsende woorden als tiktak en koekoek. Dertien zeventiende is een niet-verkleinbare breuk, teller en noemer zijn onderling ondeelbaar. Wat is het verschil tussen verkniesen en verknijzen? Een verkooptentoonstelling is een accrochage en een verkooptelefonist is een telemarketeer, niet te verwarren met de afdalingstechniek telemark.
3. Men verkocht mij neen en een oplawaai. Hoe heet die stijlfiguur? Antwoord: een zeugma. Hij verkortte het verkorte touw nog verder.
4. Met een servet en een gewestelijke verket (vork) kun je een vorkje prikken. Bij het verlaat was een verlaadcentrum voor scheepsvrachten. Zoek eens op, wat een verkleurmannetje is.
5. De verlies-en-winstrekening zag er niet goed uit. De zaken leden aan verslonzing.
6. Verso pollice was voor een gladiator niet best. Bij distributie denk je onder andere aan bijbelverspreiding, kennisverspreiding en hiv-verspreiding [lees haa-ie-vee]. Een verspreking heet ook wel een lapsus linguae dan wel een slip of the tongue. Welteverstaan, begrijp me goed, ik doe hem geen kwaad. Hij werd bij verstek oftewel contumacie veroordeeld. De verstekwaardebepaling liep spaak. Incrustatie kan in de gal- of urineblaas plaatsvinden. De verloren maandag (koppermaandag) is de maandag na Driekoningen. Een verloren profiel is een profiel en trois-quarts. Een verloskundige kan zowel accoucheur als obstetricus zijn. Vermeil is in vuur verguld zilver. Natuurlijk vermiljoen heet cinnaber.
7. Hij vertoonde vermoeidheidsziekteverschijnselen. Vernalisatie (jarovisatie) is verzomeren van zaden. Hoeveel vernederlandste Maleise woorden ken je? Een vernier (genoemd naar een Franse wiskundige) is een verbeterde nonius.
8. Willem de Veroveraar veroverde Engeland in 1066. Je moet je niet aan de Boze verpanden. Een verpleegstersknoop is een dubbelebenenknoop, maar daar stopt het verder in de Van Dale. De boeken werden verramsjt. Rein werd onder de douche behoorlijk verreind. 's Morgens verrijst de zon en 's avonds neigt deze ter kimme. De maatschappij lijdt aan verrundering (bovicatie).
9. We kennen het aidsverschijnsel, het BSE-verschijnsel en het burn-outverschijnsel. Aan feces een a toevoegen is een verschrombesserung. Hem kon je beter niet tegenkomen, Iwan de Verschrikkelijke. De moeders van deslachtoffers hebben des, di-ethylstilbestrol, gebruikt.
10. De versjwartster nar, de idioot, versjteerde de boel. Vers-librisme is het schrijven van vrije verzen. De CD&V-vertegenwoordiger en de GroenLinksvertegenwoordiger voerden overleg.
11. Dat ideaal kan je beter op sterkwater zetten. Neem anders maar een sterkwerkend geneesmiddel. Prachtig vind je ze toch, de grote stern, de noordse stern en de zwarte stern? De anabole steroïden behoren tot de groep van organische verbindingen afgeleid van de koolwaterstof cyclopentenofenantreen. In de sterreloze nacht was het sterrenbeeld Waterman niet te zien. Aansteken van een bunsenbrander hielp niet echt. Een sterrenet is een sterappel. Een sterrenkind is een Joods kind met david(s)ster. De sterrenkrijg staat voor Star Wars.
12. Bedoel je het Melkwegstelsel of een melkwegstelsel? Sterrenzingen doe je ter gelegenheid van Driekoningen. De bij heeft gestertseld. Met vertigo kun je beter geen verticuteerhark hanteren. Autorijden is vooral een kwestie van de- en acceleratie. De Blue Peter is de vertrekvlag voor schepen. Vertrossing slaat op de Tros. In Bijbeltaal, Bijbels dus, is de Trooster de Parakleet.

13. In het Europees Parlement is de Verts/ALE een fractie. Van Rabelais is de term vertu héroïque, heldhaftige deugd, afkomstig. Het verum staat ook tegenover de placebo, maar is vooral bekend van de uitdrukking verum, bonum, pulchrum (het ware, het goede, het schone). De Vermeervervalser was ook een goed paspoortvervalser. Hij had naast een Mona Lisavervalsing ook al een tekstvervalsing geleverd.

14. Binnenkort volgt de letter X met een x-aantal woorden zoals xeniën, xanthaat, xeres en xiang qi.

Rein Leentfaar